

SAYIŞTAY: EMEKLİ ÇALIŞTIRILAN İHALELERDE KAMU ZARARI VAR!

Ali Hikmet UĞURLU
Kamu İhale Mevzuatı Uzmanı

1. ÖZETİ

Sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayıp, emeklilik ve yaşlılık aylığı bağlanan sigortalılarda -yaşlılık aylığı kesilmeden- hizmet akdine tabi olarak (SSK 4/a kapsamında) çalışmaya devam edenler işçilerden Sosyal Güvenlik Destek Primi (SGDP) kesilmektedir.

Toplamda %30 oranındaki SGDP'nin ¼'ü (%7,5'u) işçiden, ¾'ü (%22,5'u) işverenenden kesilir. Ayrıca işverenenden %2 oranında Kısa Vadeli Sigorta Kolları Primi de kesilir. Böylece emekli bir işçi için SGK'ya toplamda **%32 oranında** prim yatırılmış olur.

Normal işçiler için ise %15 işçi payı ve %22,5 işveren payı olmak üzere SGK'ya toplamda **%37,5** oranında prim yatırılmaktadır.

Sayıştay Temyiz Kurulunun 21.06.2016 tarih 42104 no.lu kararında; ihaleye çıkılırken emekli-normal işçi ayırımının yapılmadığı, çalıştırılacak her personel için SGK'ya toplamda %37,5 oranında prim yatırılması öngörüldüğü, emekli işçiler için SGK'ya %5,5 oranında eksik prim yatırıldığı, buna göre **SGK'ya % 5,5 oranında eksik yatırılan prim farklarının yükleniciden fiyat farkı kesintisi olarak tahsil edilmemiş olmasının** kamu zararına sebebiyet verdiğine hükmedilmiştir.

Makalede, söz konusu Sayıştay Temyiz Kurulu kararının detaylarını ve sorunun çözümüne yönelik önerilerimizi bulabilirsiniz.

2. SOSYAL GÜVENLİK DESTEK PRİMİ NEDİR? KİMDEN KESİLİR?

SGDP uygulaması ilk olarak 06/05/1986 tarihinden itibaren hayatımıza girmiştir. Buna göre 06/05/1986 tarihinden sonra yaşlılık aylığı bağlanan SSK sigortalılarının, emekli aylıklarını almakta iken 4/a kapsamında SGDP ödeyerek çalışmalarına imkan tanınmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'nci maddesinin yürürlük tarihinden önce (**01/10/2008**) sigortalı olan ve bu Kanun maddesinin yürürlük tarihinden önce veya sonra yaşlılık aylığı bağlanıp da yaşlılık aylığı kesilmeden hizmet akdine tabi olarak (5510 - 4/a kapsamında) çalışmaya devam eden işçilerden Sosyal Güvenlik Destek Primi (SGDP) kesilmektedir.

Bunun haricinde (4/b) (Bağ-Kur) sigortalılarından emekli olduktan sonra Bağ-Kur kapsamında çalışması olanlara 08/09/1999 tarihinden itibaren uygulanan SGDP kesintisi ve SSK, Emekli Sandığı ya da banka sandıklarına göre aylık alıp (4/b) kapsamında çalışmaya

başlayanlardan ticari kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, başka bir ifadeyle **kendi adına çalışan, şirket kuran, şirket ortağı olan... yani vergi mükellefi olan emeklilerin yaşlılık aylığından yapılan SGDP kesintisi** önce 5510 sayılı Kanunla %15'den %10'a düşürülmüş ve son olarak 6663 sayılı Kanun ile 29.02.2016 tarihi itibarıyla tamamen kaldırılmıştır.

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri kapsamındaki çalışan emekli taşeron işçiler, hizmet akdine tabi olarak 4/a kapsamında çalıştılarından dolayı yukarıda bahsedilen %30 oranındaki SGDP prim ödemeleri bu işçilere yönelik uygulanmaktadır.

3. SAYIŞTAY TEMYİZ KURULU KARARI NE DİYOR?

Kamu kurumlarınca personel hizmet alımı ihalesi kapsamında çalıştırılan işçiler arasında emekli işçiler de çalışabilmektedir. Kamu İhale Kanunu ve ilgili mevzuatta da emekli işçi çalıştırılmayacağına yönelik bir hüküm yoktur. Bu açıdan ihaleli işlerde emekli işçi çalıştırılmasının İdareler açısından bir sorun teşkil etmediğini rahatlıkla ifade edebiliriz.

Ancak 21/06/2016 tarihli Sayıştay Temyiz Kurulu kararı, emekli işçi çalıştıran İdareleri yakından ilgilendirmektedir.

[Kararın tam metnini görüntülemek için buraya tıklayınız](#)

TEMYİZ KURULU KARARI

Dosya No: 39976

Tutanak No: 42104

Tutanak Tarihi: 21.06.2016

Emekli Personel Çalıştırılmasından Kaynaklı Prim Farkının Hakedişlerden Kesilmemesi;

305 sayılı İlam'ın 2. maddesinin B) bendiyle; ... yükleniminde bulunan "... Üniversitesi Rektörlüğü ve Bağlı Birimlerinin 2012 Yılı Temizlik Hizmeti İşinin 211 İşçi İle Sağlanması" işinde yüklenici tarafından emekli personel çalıştırıldığı halde emekli personel ile diğer personel maliyeti arasında sigorta priminden doğan fark düşülmeden ödeme yapıldığı (yüklenici tarafından yasal hükümler çerçevesinde Sosyal Güvenlik Kurumuna % 5,5 oranında eksik yatırılan prim farklarının yükleniciden tahsil edilmediği) gerekçesiyle ... TL'nin tazminine ilişkin hüküm tesis edilmiştir.

(...)

Başsavcılık karşılamaında özetle; dilekçe ve eklerinde ortaya konulan hususların Daire kararının gerekçelerini karşılamaktan uzak olduğu; bu itibarla, ilgilinin temyiz talebinin reddi ile verilen kararın tasdikine hükmedilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmiştir.

Duruşmalı temyiz talebinde bulunan sorumlu ... ile Sayıştay Başsavcı Vekilinin sözlü açıklamalarının dinlenmesinden ve dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinde aynen:

"Bu Kanun gereğince alınacak sigorta prim oranları aşağıdaki şekildedir:

a) Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranı, sigortalının prime esas kazancının % 20'sidir. Bunun % 9'u sigortalı hissesi, % 11'i işveren hissesidir.

b) Bu Kanunda belirtilen fiilî hizmet zammı uygulanan işlerde çalışan sigortalılar için uygulanacak malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranı, (a) bendinde belirtilen % 20 oranının, her yıl için 40 ıncı maddeye göre eklenen fiilî hizmet gün sayısının 360'a bölümü sonucu bulunacak

oranda artırılması suretiyle belirlenir. Bu şekilde bulunan oran ile (a) bendinde belirtilen % 20 oranı arasındaki farka ait primin tamamı işveren tarafından ödenir.

c) Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı, yapılan işin iş kazası ve meslek hastalığı bakımından gösterdiği tehlikenin ağırlığına göre % 1 ilâ % 6,5 oranları arasında olmak üzere, 83 üncü maddeye göre Kurumca belirlenir. Bu primin tamamını işveren öder.

d) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen öğrenciler ile (e) bendinde belirtilen kursiyerler için prim oranı prime esas kazançlarının % 1'idir. Kursiyerlerin prime esas günlük kazançlarının hesaplanmasında prime esas günlük kazanç alt sınırı dikkate alınır. Aday çırak, çırak ve meslekî eğitim gören öğrencilerin prime esas kazancı ilgili kanunlarında belirtilen şekilde uygulanır.

e) Yaşlılık aylığı almakta iken bu Kanuna tâbi bir işte çalışanlara uygulanacak sosyal güvenlik destek primi oranı (a), (c) ve (f) bentlerinde belirtilen prim oranlarının toplamı kadardır. Sigortalı ve işveren hissesi bu bentlerde belirtilen oranlardadır.

f) Genel sağlık sigortası primi, kısa ve uzun vadeli sigorta kollarına tâbi olanlar için 82 nci maddenin birinci fıkrasına göre hesaplanan prime esas kazancın % 12,5'idir. Bu primin % 5'i sigortalı, % 7,5'i ise işveren hissesidir. Yalnızca genel sağlık sigortasına tâbi olanların genel sağlık sigortası primi, prime esas kazancın % 12'sidir.

g) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar (a), (c) ve (f) bentlerindeki prim oranlarının toplamı üzerinden, şayet sosyal güvenlik destek primi ödemek suretiyle çalışıyorlar ise (e) bendinde belirtilen prim oranlarının toplamı üzerinden primlerini öderler.

Devlet, sigortalının prime esas kazancı esas alınarak; malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları için % 5 oranında; genel sağlık sigortası için ise % 3 oranında katkı yapar. Devlet katkısı, Kurumun ay itibarıyla tahsil ettiği malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası priminin dörtte biri olarak hesaplanır. Devlet katkısının ödenmesine ilişkin usûl ve esaslar, Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenir."

Denilmektedir.

Bu hüküm uyarınca emekli personel için Sosyal Güvenlik Kurumuna (Kısa Vadeli Sigorta Kolları Primi Hariç) % 7,5 oranında sigortalı ve % 22,5 oranında işveren hissesi olmak üzere toplam % 30 oranında "sosyal güvenli destek primi" ödenmekte ve işsizlik sigortası primi ödenmemektedir.

Buna paralel olarak, ilama konu temizlik ihalesinde olduğu gibi emekli personel çalıştırılan bir ihalede, idare tarafından yüklenici firmaya emekli ve normal işçi ayrımı yapılmaksızın çalıştırılacak her personel için Kısa Vadeli Sigorta Kolları Primi hariç olmak üzere (İşveren Sigorta Primi: % 18,5 + İşveren İşsizlik Primi % 2 + İşçi Sigorta Primi % 14 + İşçi İşsizlik Primi % 1=) % 35,5 prim oranı dâhilinde hakediş ödemesi yapılması halinde; diğer bir ifadeyle, yüklenici firmanın, sonuçta Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapacağı prim ödemesini sözleşme bedeli dâhilinde % 35,5 üzerinden tahsil etmesine rağmen Sosyal Güvenlik Kurumu'na % 30 oranında prim beyanında bulunması durumunda aradaki fark kadar haksız iktisap elde edecektir.

Dolayısıyla, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Hizmet Alımlarına İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların 8'inci maddesinde aynen:

"...

a) Asgari ücret tespit komisyonunca ihale (son teklif verme) tarihinde 16 yaşını doldurmuş işçiler için belirlenmiş asgari ücretin değiştirilmesi halinde eski ve yeni asgari ücret arasındaki fark,

b) İhale (son teklif verme) tarihi itibarıyla işveren tarafından karşılanacak olan sosyal sigorta primi ve işsizlik sigortası primine ilişkin toplam tutarda; asgari ücret değişikliği veya sigorta primi alt sınır değişikliği ile prim oranları değişikliği gibi sebeplerle meydana gelecek fark,

c) 506 sayılı Kanununun 77 nci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde sözleşmede öngörülen ücret ekleri nedeniyle, işveren tarafından karşılanmakta olan sosyal sigorta primi ve işsizlik sigorta primine ilişkin toplam tutarda meydana gelecek fark,

toplamı (a), (b) ve (c) bentleri toplamı, 506 sayılı Kanun gereğince işveren nâm ve hesabına Hazinece yapılacak olan ödemeler de dikkate alınmak suretiyle bu Esasların 7 nci maddesi uygulanmaksızın ödenir veya kesilir.”

Denilmekte olduğundan yine ilama konu temizlik ihalesinde olduğu gibi ihale öncesinde emekli personel çalıştırılacağına ilişkin bir karar alınmamış olması durumunda söz konusu prim farkının hakedişlerden fiyat farkı olarak kesilmesi gerekmektedir.

(...)

Tüm bu açıklamalar çerçevesinde, anılan temizlik işinde normal işçi ile emekli işçiler arasında oluşan ve yüklenici tarafından yasal hükümler çerçevesinde Sosyal Güvenlik Kurumuna % 5,5 oranında eksik yatırılan prim farklarının yükleniciden fiyat farkı kesintisi olarak tahsil edilememesi kamu zararına sebep olacağından, sorumlunun temyiz savunmasındaki iddialarının reddedilerek 305 sayılı İlam'ın 2. maddesinin B) bendiyle verilen ... TL'nin tazminine ilişkin hükmün TASDİKİNE;

Kararda özetle Sosyal Güvenlik Kurumuna, normal işçiyle kıyaslandığında emekli işçi adına % 5,5 oranında eksik prim yatırıldığı ve bu prim farklarının yükleniciden tahsil edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Normal işçi ile SGDP kesilen emekli işçinin prim oranları şu şekildedir:

NORMAL İŞÇİNİN SGK PRİM ORANLARI			
	İşçi Payı	İşveren Payı	Toplam
Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortası	%9	%11	%20
Kısa Vadeli Sigorta Kolları	%5	%7,5	%12,5
Genel Sağlık Sigortası	-	%2	%2
İşsizlik Sigortası	%1	%2	%3
Toplam	%15	%22,5	%37,5

EMEKLİ İŞÇİNİN SGDP PRİM ORANLARI			
	İşçi Payı	İşveren Payı	Toplam

Sosyal Güvenlik Destek Primi	%7,5	%22,5	%30
Kısa Vadeli Sigorta Kolları	-	%2	%2
Toplam	%7,5	%24,5	%32

Prim oranları incelendiğinde emekli işçinin işveren payının, normal işçiye göre 2 puan fazla olduğu görülmektedir. Başka bir ifadeyle emekli işçi çalıştırmak, işveren açısından daha maliyetlidir.

Sayıştay kararında vurgu yapılan %5,5 oranındaki fark işçi payından kaynaklanmaktadır. Bu durumda emekli işçiye ödenen NET ücret, aynı durumdaki normal işçiye ödenen net ücretten daha fazla olmalıdır.

Bu durumu rakamsal olarak örnekleyelim. Örnek olarak asgari ücretin %25 fazlasını alan bir emekli işçi ile normal bir işçinin brüt ve net ücretleri aşağıdaki gibidir;

ÖRNEK: EMEKLİ İŞÇİ – NORMAL İŞÇİ ÜCRET KARŞILAŞTIRMASI									
	Brüt Ücret (%25 Fazlası)	SGK Primi İşçi	İşsizlik Sigortası İşçi	Gelir Vergisi	Damga Vergisi	Kesinti Toplamı	Net Ücret (AGİ hariç)	İşveren Primi	İşverene Olan Maliyet
Normal İşçi	2.058,75	288,23	20,59	138,96	15,63	586,94	1.471,81	463,22	2.521,97
Emekli İşçi	2.058,75	154,41	-	162,12	15,63	455,69	1.603,06	504,39	2.563,14

Örnek hesaplamada görüleceği üzere emekli işçinin net ücreti 1.603,06 TL iken, normal işçinin net ücreti 1.471,81 TL'dir.

Normal işçiden 308,82 TL SGK primi kesilirken, emekli işçiden 154,41 TL prim kesilmektedir.

Normal işçi 138,96 TL vergi öderken, emekli işçi 162,12 TL vergi ödemektedir.

İşveren tarafından ödenen SGK primlerine baktığımızda ise tablo değişmektedir. Buna göre normal işçi için işveren 463,22 TL prim öderken, emekli işçi için ise 504,39 TL ödemektedir.

Bu durumda işverenin cebinden emekli işçi için SGK'ya 41,17 TL daha fazla prim çıkmaktadır.

4. SAYIŞTAY'IN VERDİĞİ KAMU ZARARI KARARI DOĞRU MU?

Sayıştay Temyiz Kurulu Kararında şu hususlar yer almaktadır;

“İhaleye çıkılırken idare tarafından emekli ve normal işçi ayrımı yapılmamıştır”

İdarelerin ihaleye çıkarken, ihale dokümanında “şu sayıda emekli çalıştırılacaktır” şeklinde bir düzenleme yapması mümkündür. Ancak tekliflerin eşit şartlarda değerlendirilebilmesi için emekli olan işçilerin normal işçilere göre 2 puan fazla olan işveren paylarının, asgari işçilik hesabında dikkate alınması mümkün değildir. Bu konuda Kamu İhale Genel Tebliğinde şöyle bir düzenleme yapılmıştır;

*“78.7. (Değişik: 20/8/2011-28031 R.G./ 28.md.; Değişik: 07/06/2014-29023 R.G./ 41. md.) İdarelerce yaptırılacak işin niteliği dikkate alınarak, çalıştırılacak personel için brüt asgari ücret veya brüt asgari ücretin yüzde (%) fazlası ücret belirlenebilecek; ancak “brüt asgari ücretin işverene maliyetinin (%) fazlası” şeklinde bir belirleme yapılmayacaktır. Tekliflerin eşit şartlarda değerlendirilmesi amacıyla, istekliler tarafından **yaşlılık aylığı veya emekli aylığı bağlanmış olan personel çalıştırılacağı belirtilmiş olsa dahi işveren paylarının hesabında bu hususlar dikkate alınmaz**”*

Bu madde uyarınca İdarelerce ihaleye çıkılırken, emekli işçilerle ilgili teklif cetvelinde ayrı bir birim fiyat kalemi açması, yani normal işçi için ayrı, emekli işçi için ayrı birim fiyat öngörmesi ve bu işçiler arasında bir ayırım yapabilmesi mümkün değildir.

(...) ilama konu temizlik ihalesinde olduğu gibi ihale öncesinde emekli personel çalıştırılacağına ilişkin bir karar alınmamış olması durumunda söz konusu prim farkının hakedişlerden fiyat farkı olarak kesilmesi gerekmektedir.

Kamu İhale Genel Tebliğ 78.7 maddesi uyarınca, İdarelerin ihale öncesi emekli personel çalıştıracağına ilişkin bir karar alması ve söz konusu prim farklarını asgari işçilik hesabına yansıtması da mümkün değildir.

Kamu İhale Genel Tebliğ 79.3.3 maddesinde “Kurumca hazırlanan “İşçilik Hesaplama Modülü” ne (www.ihale.gov.tr) adresinden ulaşılabilecek olup, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinde tekliflerin değerlendirilmesi bağlamında sözleşme ve genel giderler dahil asgari işçilik maliyeti hesabında işçilik hesaplama modülünün kullanılması zorunludur” denmektedir.

Kullanımı zorunlu KİK İşçilik modülü üzerinden hesaplama yapan İdareler, normal işçi ve engelli işçiler için ihale öncesinde asgari işçilik maliyetlerini hesaplayabilirken, emekli işçiler için böyle bir hesaplama seçeneği sunulmamaktadır.

(...) yüklenici firmanın, sonuçta Sosyal Güvenlik Kurumu’na yapacağı prim ödemesini sözleşme bedeli dâhilinde % 35,5 üzerinden tahsil etmesine rağmen Sosyal Güvenlik Kurumu’na % 30 oranında prim beyanında bulunması durumunda aradaki fark kadar haksız iktisap elde edecektir.

(...) anılan temizlik işinde normal işçi ile emekli işçiler arasında oluşan ve yüklenici tarafından yasal hükümler çerçevesinde Sosyal Güvenlik Kurumuna % 5,5 oranında eksik yatırılan prim farklarının yükleniciden fiyat farkı kesintisi olarak tahsil edilememesi kamu zararına sebep olacağından

Kamu zararı gerekçesinde, yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumu’na yapacağı prim ödemeleri, sadece işveren payı üzerinden değil, işçi ve işveren payı dahil Sosyal Güvenlik Kurumu’na yatırılan toplam prim oranı üzerinden kıyaslanmıştır. Buna göre normal işçi ile

emekli işçiler arasında oluşan 5,5 puanlık farkın Yükleniciye haksız ödendiğine hükmedilmiştir.

Kanaatimizce bu değerlendirme hatalıdır. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'nci maddesine göre Yüklenicinin, kendi adına %22,5 ve emekli işçi adına %7,5 oranında SGDP payını SGK'ya yatırması gerekmektedir.

İşveren payı açısından baktığımızda, kamu zararı bir kenara, 2 puanlık Kısa Vadeli Sigorta Kolları da eklendiğinde emekli çalıştıran işveren tarafından SGK'ya % 24,5 prim ödemesi yapılmaktadır.

İşçi adına yatırılan primler ise işçinin elde ettiği BRÜT ücretinden kesilmek suretiyle SGK'ya yatırılmaktadır. Yani SGK'nın emekli işçiden daha az prim talep etmesi Yüklenicinin bir kusuru değildir. Aradaki %5,5 oranındaki fark emekli işçiye ödenmektedir. Bu durumda Yüklenicinin haksız iktisap elde etmesi söz konusu değildir.

Şu durumda kamu zararına konu olan husus, işçiler arasındaki net ücret farkları ile yani bordrolar ile alakalıdır. Yani Yüklenicinin emekli işçiye ve normal işçiye yaptığı net ödeme tutarlarına bakılmalıdır. Somut örnekte Yüklenicinin emekli işçiye yaptığı net ücret ödemesinin normal işçiden fazla olduğu ve yasal mevzuata uygun olarak hesaplandığı görülmektedir.

NET Ücretler Üzerinden Yapılan Değerlendirmeler Hatalıdır!

Kamu İhale Genel Tebliğ 78.7 maddesine göre, çalıştırılacak personel için brüt asgari ücret veya brüt asgari ücretin yüzde (%) fazlası şeklinde belirleme yapılması gerekmektedir.

Asgari işçilik maliyetinin dağılımı şu şekildedir:

Yüklenici ile imzalanan sözleşme konusu işte, işçilik giderleri Brüt Asgari Ücretin % Fazlası + Nakdi Yemek Yol Giderleri (Varsa) + SGK İşveren Payı + %4 Sözleşme Giderleri üzerinden hesap edilmektedir.

Yani işverenin, işçiler adına Sosyal Güvenlik Kurumuna yatıracağı SGK primi ayrıca gelir vergisi, damga vergisi... gibi ödemeler ihaleye çıkılırken Brüt Asgari Ücret ve % Fazlasının içinde kabul edilmiştir. İşçiler arasındaki net ücretlerin farklı olması sözleşme birim fiyatlarına etki etmemektedir.

Eğer NET ücretler üzerinden değerlendirme yapılacaksa, aşağıdaki durumların da kamu zararı yönünden incelenmesi gerekir:

- 1) Çocuk sayısı fazla olan işçilerin AGİ tutarının fazla olması nedeniyle, yüklenici tarafından devlete “daha az yatırılan” gelir vergileri kamu zararı olabilir mi?
- 2) İşçiye nakdi olarak ödenen yemek ücretlerinden dolayı işçinin SGK prim matrahından istisna edilen tutarlar da kamu zararı olabilir mi?
- 3) Özel şahıs sigortası vb. durumlarda işçilere uygulanan vergi ve SGK prim istisnaları da kamu zararı olabilir mi?

Görüleceği üzere net ücretler üzerinden bir değerlendirmeye gidildiğinde, birçok işçinin net ücretinin farklı olabileceği ve işçi adına devlete iletilen prim ve vergilerin de farklılık gösterdiği açıktır.

SGK’ya iletilecek primlerin İşveren Payı üzerinden değerlendirilmesi gerektiği konusu fiyat farkı esaslarında da vurgulanmaktadır;

4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esasların 6’ncı maddesinde *“İhale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca çalıştırılan işçinin idari şartnameye göre ihale tarihi itibarıyla hesaplanan **brüt maliyeti** ile uygulama ayındaki **brüt maliyeti** arasındaki fark, 5 inci madde uygulanmaksızın ödenir veya kesilir.*

*(2) İhale dokümanında sözleşme kapsamında çalıştırılacak personele brüt asgari ücretin belli bir yüzde fazlası oranında ücret ödenmesi öngörülmüş ise, uygulama ayında fiilen ödenen ücret üzerinden fiyat farkına esas olacak **brüt maliyet bulunur** ve fiyat farkı, bu maliyete asgari ücretteki brüt artış oranı uygulanarak hesaplanır”*

Kamu İhale Genel Tebliğ 83.1 maddesinde,

*“31/8/2013 tarihli ve 28751 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar kapsamında işçilik maliyetlerine ilişkin geçen brüt maliyet, ihale dokümanında yer alan düzenlemeler çerçevesinde hesaplanan **asgari ücret veya idari şartnamede asgari ücretin yüzde (%) fazlası olarak belirlenen ücret** (ulusal bayram ve genel tatil günleri ile fazla çalışma saatlerine ilişkin ücretler dahil) ve ilgili sosyal güvenlik mevzuatı gereği **işveren tarafından karşılanması gereken primler toplamından oluşmaktadır”***

Sonuç itibarıyla Sayıştay Temyiz Kurulunun, emekli işçi çalıştırılması nedeniyle yüklenici tarafından yasal hükümler çerçevesinde Sosyal Güvenlik Kurumuna 5,5 puan eksik

prim yatırıldığı ve bundan dolayı yüklenicinin haksız iktisap elde ettiği yönündeki kararının hatalı olduğu kanaatindeyiz.

5. İDARELER BU KARARI NASIL UYGULAYACAKLAR?

Emekli işçi çalıştırılan İdarelerin kamu zararı riski almamak adına, söz konusu karar doğrultusunda Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esasların 6'ncı maddesine göre fiyat farkı hesaplarını kontrol etmeleri ve kararda belirtilen kesintileri uygulamaları doğru olacaktır.

Fiyat farkı ödemesinden yapılacak kesintiler, fiyat farkı hesabına esas olmak üzere hesap edilen **SGK Primi İşveren Matrahı** üzerinden **%5,5 oranında kesinti hesaplanmak** suretiyle yapılacaktır.

Kesinti Hesabı İçin Rakamsal Örnek:

Örneğin brüt asgari ücretin %25 fazlası ücret ödenen ve 22gün x 9 TL=198 TL nakdi yemek, 22gün x 6 TL=132 TL nakdi yol ödenen bir ihalede SGK Primi İşveren Matrahı üzerinden yapılacak %5,5 kesinti şöyle hesap edilir:

Brüt Asgari Ücret = 1.647,00 TL

% 20 Fazlası = 2.058,75 TL

Yemek Bedeli = 198 TL

Yemek İstisna Tutarı = 72,38 TL

Yol Bedeli = 132 TL

SGK Primi İşveren Matrahı = (2.058,75+198+132) – 72,38 = 2.316,37 TL

Kesinti Yapılacak Tutar = 2.316,37 * %5,5 = **127,40 TL (Bir Emekli İşçi İçin Bir Aylık Kesinti Tutarı)**

Devam etmekte olan hakedişlerde, yukarıdaki örneğe göre hesaplanan kesinti tutarı, Yükleniciye yapılan fiyat farkı ödemesinden düşülecektir.

İdarenin geriye dönük olarak hesaplayacağı kesinti tutarları ise hakediş tahakkuk tutarından sonra yani Hakediş Raporu sayfası “Kesintiler ve Mahsuplar” bölümünden yapılacaktır.

Kamu **E-Taşeron.net** Kullanıyor!

Kamu Kurumları için Web Tabanlı
Hakediş, Fiyat Farkı, Taşeron İşçi Özlük ve
Toplu İş Sözleşmesi Uygulama Yazılımı

Detaylı Bilgi: (312) 484 31 18

